

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان مرکز آموزشی درمانی نیک نفس	
عنوان : خط مشی ارزش گذاری و فرهنگ سازی رعایت اصول بهداشت دست در بین پزشکان ، پرستار و سایر کارکنان بالینی	
کد: NH-PP-IPC-02-05	کد سنجه: ب-5-4-3
تاریخ تدوین: بهمن 1398	تاریخ بازنگری بعدی: شهریور 1404

اداره بهبود کیفیت و اعتبار بخشی

ردیف	عنوان بخشنامه	شماره صفحه
1	خط مشی ارزش گذاری و فرهنگ سازی رعایت اصول بهداشت دست در بین پزشکان ، پرستار و سایر کارکنان بالینی	2-6

تهیه کننده	تایید کننده	تصویب کننده	ابلاغ کننده
فاطمه یزدانی (کارشناس کنترل عفونت)	خانم اژدری (مترون)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان مرکز آموزشی درمانی نیک نفس	
عنوان : خط مشی ارزش گذاری و فرهنگ سازی رعایت اصول بهداشت دست در بین پزشکان ، پرستار و سایر کارکنان بالینی	
کد: NH-PP-IPC-02-05	کد سنج: ب-5-4-3
تاریخ تدوین: بهمن 1398	تاریخ بازنگری بعدی: شهریور 1404

دامنه خط مشی و روش : کلیه بخش های درمانی

تعاریف :

Hand rub : فرآیند ضد عفونی دست ها با مالش دست به یکدیگر با استفاده از محلولهای با پایه الکلی

Hand wash : شستشو و ضد عفونی دست ها با آب و صابون مایع .

HCAI : Health care-associated infection (عفونتهای مکتسبه از خدمات سلامت)

بیانیه خط مشی و روش :

باتوجه به اینکه اغلب عفونتهای بیمارستانی به وسیله تماس (contact) منتقل می شود بهداشت دست همچنان مهمترین اقدام درپیشگیری ازانتقال میکروبهای بیمارستانی میباشد.

□ شستشوی دست باآب وصابون درمواردذیل بصورت اکیدتوصیه می شود:

1- دستها به صورت آشکارا کثیف باشند.

2- دستها به صورت مشهودآلوده به موادپروتئینی نظیرخون وسایرمایعات بدن باشد.

دستها درمعرض تماس احتمالی یا ثابت شده بازرگانیسم های بالقوه تولیدکننده اسپورباشندازجمله درمراقبت ازبیماران باعفونت کلستریدیوم دفیسیل (بجهت اینکه الکل فعالیت اسپروسیدال ضعیف دارد)یانوروویروس

تهیه کننده	تاییدکننده	تصویب کننده	ابلاغ کننده
فاطمه یزدانی (کارشناس کنترل عفونت)	خانم اژدری (مترون)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان مرکز آموزشی درمانی نیک نفس	
عنوان : خط مشی ارزش گذاری و فرهنگ سازی رعایت اصول بهداشت دست در بین پزشکان ، پرستار و سایر کارکنان بالینی	
کد: NH-PP-IPC-02-05	کد سنجه: ب-3-4-5
تاریخ تدوین: بهمن 1398	تاریخ بازنگری بعدی: شهریور 1404

3- و بعد از استفاده از توالت شستن دست با آب و صابون روش ارجح است.

□ در موقعیت های ارائه خدمات بالینی که دستها بصورت آشکارا کثیف نمی باشد ترجیحا با استفاده از محلول های ضد عفونی با بنیان الکلی و بکارگیری روش Hand rub رعایت بهداشت دستها را نمائید.

بهداشت دست باید در این موقعیتهای انجام شود:

- 1- بعد از آوردن دستکش استریل و یا غیر استریل از دست خود.
- 2- قبل از دست زدن به یا هرگونه جابجایی وسیله مورد استفاده در ارائه مداخلات درمانی تهاجمی برای بیمار. (صرفنظر از اینکه دستکش پوشیده اید یا خیر).
- 3- بعد از تماس با مایعات یا ترشحات بدن ؛ غشاء مخاطی ؛ پوست آسیب دیده و یا پانسمان زخم در بیماران.
- 4- در صورتی که در حین مراقبت و یا انجام اقدامات درمانی ؛ دست شما بعد از تماس با ناحیه و یا موضع آلوده بدن بیمار با نواحی تمیز بدن او تماس خواهد یافت.
- 6- بعد از تماس با اشیاء محیطی مجاور و نزدیک بیمار (مشمول بر تجهیزات پزشکی)

ذینفعان :

پزشکان - گروه پرستاری / مامایی - کارکنان اداری و پشتیبانی - بیماران و همراهیان

فرد پاسخگو : کارشناس کنترل عفونت

نحوه نظارت بر اجرای خط مشی و روش :

تهیه کننده	تایید کننده	تصویب کننده	ابلاغ کننده
فاطمه یزدانی (کارشناس کنترل عفونت)	خانم اژدری (مترون)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان مرکز آموزشی درمانی نیک نفس	
عنوان: خط مشی ارزش گذاری و فرهنگ سازی رعایت اصول بهداشت دست در بین پزشکان، پرستار و سایر کارکنان بالینی	
کد: NH-PP-IPC-02-05	کد سنج: ب-5-4-3
تاریخ تدوین: بهمن 1398	تاریخ بازنگری بعدی: شهریور 1404

1. چک لیست تخصصی ارزیابی میزان رعایت و پذیرش بهداشت دست .

2. اندازه گیری میانگین مصرف مواد ضد عفونی دست در بخش ها

منابع :

1. راهنمای کشوری نظام مراقبت عفونت های بیمارستانی .

2. دستورالعمل رعایت بهداشت دست در مراکز بهداشتی درمانی تهیه و تنظیم فرناز مستوفیان .

3. دستورالعمل اندازه گیری میزان رعایت بهداشت تهیه و تنظیم فرناز مستوفیان

روش اجرا :

1-کارشناس کنترل عفونت پوسترهای آموزشی بهداشت دست در تمام بخش های بیمارستان در قسمت های مختلف نصب نموده است .

2-تمام پرسنل جدیدالورداآموزشهای لازم درخصوص بهداشت دست را توسط کارشناس کنترل عفونت می بینند.

3-سوپروایزرآموزشی، دوره های آموزشی درخصوص رعایت بهداشت دست برگزار می کنند.

4-مسئولین بخشها بررعایت بهداشت دست پرسنل نظارت دارند

تهیه کننده	تاییدکننده	تصویب کننده	ابلاغ کننده
فاطمه یزدانی(کارشناس کنترل عفونت)	خانم اژدری(مترون)	خانم دکتر میرمطلبی(رئیس مرکز)	خانم دکتر میرمطلبی(رئیس مرکز)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان مرکز آموزشی درمانی نیک نفس	
عنوان: خط مشی ارزش گذاری و فرهنگ سازی رعایت اصول بهداشت دست در بین پزشکان، پرستار و سایر کارکنان بالینی	
کد: NH-PP-IPC-02-05	کد سنج: ب-5-4-3
تاریخ تدوین: بهمن 1398	تاریخ بازنگری: بعدی: شهریور 1404

5- تمام ملزومات مربوط به رعایت بهداشت دستها از جمله مواد ضد عفونی کننده؛ مایع دستشویی؛ دستمال توال و سطل زباله پدالی و..... به میزان لازم در اختیار بخشهای مختلف بیمارستان گذاشته شده است.

6- سوپرایزر آموزشی و کارشناس کنترل عفونت پمفلت و جزوات آموزشی بهداشت دست تهیه و در اختیار بخشهای مختلف بیمارستان گذاشته شده است.

7- پزشک کنترل عفونت، کارشناس کنترل عفونتهای بیمارستانی، سوپروایزرهای بالینی و مسئولین بخشها به عنوان افراد مؤثر و الگو، بهداشت دست در موقعیتهای تعریف شده توسط سازمان بهداشت جهانی را در بالین بیمار رعایت مینمایند.

8- کارشناس کنترل عفونت جهت افزایش انگیزه کارکنان در راستای پذیرش بهداشت دست، برای همکاران فعال در این زمینه تشویق کتبی درخواست می نماید.

9- کارشناس کنترل عفونتهای بیمارستانی با گرامیداشت سالیانه روز جهانی بهداشت دست (از طریق پخش پوسترهای مرتبط در آن روز) اهمیت موضوع را به کارکنان درمانی تأکید می نماید

تهیه کننده	تایید کننده	تصویب کننده	ابلاغ کننده
فاطمه یزدانی (کارشناس کنترل عفونت)	خانم اژدری (مترون)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان مرکز آموزشی درمانی نیک نفس	
عنوان : خط مشی ارزش گذاری و فرهنگ سازی رعایت اصول بهداشت دست در بین پزشکان ، پرستار و سایر کارکنان بالینی	
کد: NH-PP-IPC-02-05	کد سنج: ب-3-4-5
تاریخ تدوین: بهمن 1398	تاریخ بازنگری بعدی: شهریور 1404

تهیه کننده	تاییدکننده	تصویب کننده	ابلاغ کننده
فاطمه یزدانی (کارشناس کنترل عفونت)	خانم اژدری (مترون)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)